

Målnummer:	UM8907-14	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2016-06-01		
Rubrik:	En kvinna och hennes barn har sökt uppehållstånd på grund av anknytning till skyddsbehövande make/far med permanent uppehållstillstånd i Sverige. Hon och barnen har samtliga getts bevislättning avseende sina identiteter. Vidare har det äldsta barnet, en tjugoorig dotter, uppfyllt kraven på hushållsgemenskap och ett särskilt beroendeförhållande. Samtliga har beviljats permanent uppehållstillstånd.		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none"> • 5 kap. 3 § första stycket 1 och 2 a, 3 a § första stycket 2 samt 8 § utlänningslagen (2005:716) • Artikel 8 i den europeiska konventionen den 4 november 1950 om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (1994:1219) (Europakonventionen)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none"> • Europadomstolens avgörande den 30 oktober 1991 i mål Vilvarajah m.fl. mot Storbritannien (13163/87 m.fl.) • Europadomstolens avgörande den 19 februari 1996 i mål Gül mot Schweiz (23218/94) • Europadomstolens avgörande den 28 november 1996 i mål Ahmut mot Nederländerna (21702/93) • Europadomstolens avgörande den 20 september 2011 i mål A.A. mot Storbritannien (8000/08) • Europadomstolens avgörande den 15 maj 2012 i mål Nacic m.fl. mot Sverige (16567/10) • Europadomstolens avgörande den 30 juli 2013 i mål Berisha mot Schweiz (948/12) • Europadomstolens avgörande den 10 juli 2014 i mål Mugenzi mot Frankrike (52701/09) • Europadomstolens avgörande den 10 juli 2014 i mål Tanda-Muzinga mot Frankrike (2260/10) • MIG 2009:29 • MIG 2011:11 • MIG 2012:1 • MIG 2014:16 • MIG 2015:21 • MIG 2016:6		

REFERAT

HAS:s make QAI, medborgare i Somalia, sökte asyl i Sverige i april 2008. I sin ansökan om bl.a. uppehållstillstånd lämnade han uppgifter om maka och åtta barn. I september 2009 beviljades QAI permanent uppehållstillstånd som skyddsbehövande i övrigt (jfr 4 kap. 2 § första stycket 2 utlänningslagen [2005:716] i dess dåvarande lydelse).

I april 2010 ansökte HAS, också hon medborgare i Somalia, och de åtta barnen om bl.a. uppehållstillstånd på grund av anknytning till QAI. Migrationsverket avlog ansökningarna med motiveringen att HAS och barnen saknade passhandlingar och inte hade styrkt sina identiteter. Besluten överklagades och migrationsdomstolen, som ansåg att det behövdes ytterligare utredning för att bedöma om HAS och QAI var barnens föräldrar, återförvisade målet till verket för ny behandling. Migrationsverket fattade därefter ett nytt avslagsbeslut i HAS:s ärende med hänvisning till att hon inte hade styrkt sin identitet. Samtidigt avvisades barnens ansökningar av verket med motiveringen att HAS och QAI inte hade visat att de var behöriga att föra deras talan. Besluten överklagades och migrationsdomstolen avlog överklagandena.

HAS och de åtta barnen ansökte i februari 2012 återigen om bl.a. uppehållstillstånd, denna gång tillsammans med ett nionde barn som HAS födde i maj samma år. DNA-analyser visade att HAS och QAI med en sannolikhet av 99,999 procent var mor respektive far till sju av barnen men att de inte var biologiska föräldrar till de andra två barnen. Migrationsverket avlog HAS:s och barnens ansökningar under hänvisning bl.a. till att QAI och hon medvetet lämnat oriktiga uppgifter rörande sin familjebild, eftersom endast sju av de nio barnen visat sig vara deras biologiska barn. Migrationsverkets beslut överklagades till migrationsdomstolen som avlog överklagandena. Såvitt gällde den äldsta dottern, som fyllt 18 år, anförde migrationsdomstolen att hon inte längre tillhörde kärnfamiljen och därmed inte kunde komma i åtnjutande av den bevislätnadsregel rörande identitet som införts genom MIG 2012:1. Eftersom hon inte kunnat styrka sin identitet kunde uppehållstillstånd inte beviljas. När det gällde övriga klagande hänvisade även migrationsdomstolen till de medvetet lämnade oriktiga uppgifter om familjebilden som Migrationsverket motiverat sitt avslagsbeslut med.

I maj 2013 ansökte HAS samt hennes barn U, Y, N, H, S, M och K, samtliga med tillnamnen QA och medborgare i Somalia ("barnen"), på nytt om bl.a. uppehållstillstånd på grund av anknytning till QAI. Migrationsverket avlog ansökningarna i beslut den 17 mars 2014. Enligt verket hade HAS och QAI lämnat väsentligt olika uppgifter vid skilda ansökningstillfällen rörande sin familjbildning och de lämnade uppgifterna framstod sammantaget efter de tre ansökningstillfällena inte som tillförlitliga. Mot den bakgrunden kunde det inte heller fästas avgörande vikt vid deras uppgifter om barnens identiteter. HAS:s och de minderåriga barnens identiteter hade därför enligt verket inte gjorts sannolika. Den myndiga dotterns ansökan avlogs med motiveringen att hon inte hade klarlagt sin identitet.

Migrationsverkets beslut överklagades till Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen (2014-10-28, ordförande Regebro och nämndmän), som avlog överklagandena. Som skäl anförde migrationsdomstolen bl.a. följande.

De DNA-analyser som genomförts ger en stark indikation på att QAI och HAS är biologiska föräldrar till barnen. Detta är emellertid inte tillräckligt för att de ska kunna beviljas uppehållstillstånd. Av betydelse för om bevislätnadsregeln ska kunna tillämpas är att samstämmiga uppgifter lämnats rörande bl.a. familj, boende, hemförhållanden och ålder. QAI har visserligen vid en utredning i mars 2014 lämnat uppgifter om hur paret inledde sin relation och om sitt äktenskap, som skiljer sig från tidigare lämnade uppgifter. Denna uppgift är av mindre betydelse för om de klagandes uppgifter framstår som tillförlitliga. Det finns dock andra omständigheter i utredningen som påverkar tillförlitligheten av uppgifterna. HAS och QAI har under Migrationsverkets handläggning av tidigare ansökningar lämnat oriktiga uppgifter om vilka av de då medsökande barnen som är deras biologiska barn. Därutöver har de lämnat olika uppgifter om de bott enbart tillsammans med sina barn eller även tillsammans med QAI:s familj. Dessa motstridigheter gör att de uppgifter som QAI lämnat om sina barns identiteter inte framstår som tillförlitliga. HAS och barnen Y, N, H, S, M samt K kan därför inte använda sig av bevislätnadsregeln. De har därför att klarlägga sina identiteter. Då deras identiteter inte är klarlagda ska överklagandet avslås i denna del.

Dottern UQA är över 18 år. Principen om bevislätnad avseende klarlagd identitet kan i vissa fall tillämpas även avseende vuxna. Mot bakgrund av att bevislätnadsregeln bedömts inte kunna tillämpas för UQA:s syskon kan den inte heller tillämpas för henne. Hennes identitet är inte klarlagd. Överklagandet ska således avslås även i denna del.

HAS och barnen överklagade migrationsdomstolens dom och yrkade att Migrationsöverdomstolen skulle bevilja dem uppehållstillstånd. De anförde i huvudsak följande.

Barnen har styrkt sitt släktskap med QAI och HAS har gjort sannolikt att hon har en seriös relation med QAI samt att de har varit sammanboende under en längre tid före hans ankomst till Sverige. Att barn har angetts som inte är deras biologiska barn är ett resultat av deras kulturella familjebild. Det har inte varit ett sätt att försöka kringgå svensk utlänningslagstiftning. Migrationsverkets och migrationsdomstolens resonemang innebär att barnen slutligt förvägras möjlighet att återuppta sitt familjeliv tillsammans med fadern i Sverige. Detta innebär ett stort ingrepp i deras rätt till familjeliv enligt artikel 8 i Europakonventionen (den europeiska konventionen den 4 november 1950 om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna). Då QAI är beviljad uppehållstillstånd såsom skyddsbehövande finns det inte något annat land än Sverige där familjen kan återförenas. Det intresse Sverige har av att reglera invandringen och motverka att felaktiga uppgifter lämnas i migrationsprocesser motsvarar inte detta ingrepp. Barnen bör inte drabbas av föräldrarnas agerande.

Europadomstolen för mänskliga rättigheter har den 10 juli 2014 i tre mål mot Frankrike (Mugenzi, appl. no. 52701/09, Tanda-Muzinga, appl. no. 2260/10 och Senigo Longue m.fl., appl. no. 19113/09) prövat frågan om familjeåterförening. I fallen Mugenzi och Tanda-Muzinga betonade Europadomstolen att rätten till familjeåterförening är av särskild vikt för skyddsbehövande. Något utrymme för att avslå en ansökan till följd av avsaknad av pass eller likvärdig identitetshandling framgår inte av Europadomstolens praxis. I de tre målen hade inget av barnen pass. Barnen ansågs ändå ha rätt till familjeåterförening och detta trots att de kom från länder där det borde vara lättare att få godkända identitetshandlingar än i Somalia. Enligt Europadomstolen hade Frankrike inte behandlat ansökningarna om familjeåterförening på ett positivt, humant och snabbt sätt, detta huvudsakligen då det fanns andra handlingar och framför allt DNA-bevisning. Om det finns DNA-bevisning är alltså utrymmet för att neka familjeåterförening mycket litet. Ovanstående praxis från Europadomstolen måste anses omöjliggöra ett avslagsbeslut i det nu aktuella målet eller i vart fall kräva exceptionellt tungt vägande skäl mot en familjeåterförening.

Vidare har Migrationsöverdomstolen i MIG 2012:1 ställt relativt höga krav på de motstridigheter som ska finnas för att de vid visat släktskap genom DNA ändå ska leda till ett ifrågasättande av identitetsuppgifterna. Bara om uppgifterna till stora delar är motstridiga kan detta ensamt räcka till för att undergräva bevisvärdet i identitetsdelen när det finns konstaterat släktskap genom DNA. De felaktiga uppgifter som i det här målet läggs klagandena till last handlar bl.a. om i vilken utsträckning familjen levt tillsammans med anknytningspersonens föräldrar i hemlandet. Detta har inte någon direkt bäring på frågan om klagandenas identiteter eller på målets utgång. Den andra punkt där migrationsdomstolen haft invändningar mot trovärdigheten i deras identitetsuppgifter gäller det förhållandet att också andra barn än parets biologiska barn omfattats av tidigare ansökningar. Att låta föräldrarnas uppgifter smitta vidare till barnens ärenden har inte stöd i Migrationsöverdomstolens praxis (se MIG 2008:37 och MIG 2012:1).

När det gäller dottern UQA så är hon fortfarande ett barn och en beroende familjemedlem. Det vore oproportionerligt att lämna henne ensam kvar. Migrationsdomstolens bedömning när det gäller UQA ligger därför väl i linje med tidigare avgöranden från Migrationsöverdomstolen och Europadomstolens praxis.

Migrationsverket bestred bifall till överklagandet och anförde i huvudsak följande.

Att målet nu endast rör HAS samt hennes och QAI:s biologiska barn förändrar inte verkets inställning. De uppgifter om andra barn och om familjekompositionen som lämnats tidigare är graverande och bör alltså beaktas vid bedömningen av huruvida HAS och QAI har lämnat samstämmiga

uppgifter om sina familjeförhållanden. Uppgifterna har lämnats uppsåtligt i syfte att försöka kringgå den svenska utlänningslagstiftningen. Att så inte har skett har endast berott på att DNA-analyser visat att två av barnen varit icke-biologiska barn. Uppgifterna om barnens identiteter kan inte anses tillförlitliga och därför kan HAS och barnen inte begagna sig av bevislätnadsregeln som den formulerats i MIG 2012:1. De har alltså att klarlägga sina identiteter. Då deras identiteter inte är klarlagda ska de följaktligen inte beviljas uppehållstillstånd, även om släktskapet får anses klarlagt genom DNA-test. Med hänsyn till nuvarande praxis (främst MIG 2008:37 och MIG 2012:1), och även med beaktande av frågan om proportionalitet enligt artikel 8 i Europakonventionen, är det Migrationsverkets inställning att det inte finns utrymme för en ändring av migrationsdomstolens dom.

Dottern UQA är inte minderårig. Migrationsdomstolen har ansett att bevislätnadsregeln avseende klarlagd identitet i vissa fall skulle kunna omfatta unga vuxna, men mot bakgrund av att de yngre syskonen inte omfattas av bevislätnadsregeln gör inte heller UQA det. Migrationsverket delar inte migrationsdomstolens uppfattning utan noterar att MIG 2012:1 gäller ett minderårigt barn som omfattas av den allmänt vedertagna principen om kärnfamiljen, dvs. föräldrar och minderåriga barn. Den enda vuxna person som beviljades tillstånd med stöd av bevislätnadsregeln var den andra föräldern. Den extensiva tolkning av MIG 2012:1 som migrationsdomstolen gjort framstår inte som förenlig med Migrationsöverdomstolens motivering.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2016-06-01, Jagander, Fridström och Krüll, referent), yttrade:

1. Vad målet gäller

Frågan i målet är om HAS och barnen kan beviljas uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning till QAI, som har beviljats permanent uppehållstillstånd här som skyddsbehövande. Migrationsöverdomstolen ska vid prövningen bl.a. ta ställning till dels om den bevislätnadsregel avseende identitet som slagits fast i MIG 2012:1 kan tillämpas i målet, dels om det äldsta barnet UQA som nu är tjugo år och inte längre tillhör kärnfamiljen kan beviljas uppehållstillstånd.

2. Gällande rätt och praxis

2.1. Tillämpliga bestämmelser m.m.

En grundprincip inom svensk migrationsrätt är att en familj i möjligaste mån ska hållas samman; principen om familjens enhet. Detta kommer till uttryck bl.a. i bestämmelserna om uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning (jfr prop. 2005/06:72 s. 68). Bestämmelserna i 5 kap. 3–3 e §§ utlänningslagen om uppehållstillstånd på grund av anknytning reglerar rätten till och villkoren för bl.a. familjeåterförening. Några av de i målet relevanta bestämmelserna, 5 kap. 3 § första stycket 1 och 2 utlänningslagen, fick sitt nuvarande innehåll den 30 april 2006 i samband med genomförandet av familjeåterföreningsdirektivet (rådets direktiv 2003/86/EG av den 22 september 2003 om rätt till familjeåterförening).

Enligt 5 kap. 3 § första stycket 1 utlänningslagen ska uppehållstillstånd, med vissa undantag, ges till en utlänning som är make till någon som är bosatt i Sverige. Ett uppehållstillstånd beviljat på den grunden kan vara permanent endast om makarna sammanbott utomlands under en längre tid eller om det på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat (se 5 kap. 8 § samma lag). Vidare finns den grundläggande bestämmelsen om uppehållstillstånd för barn på grund av anknytning till förälder i 5 kap. 3 § första stycket 2 a utlänningslagen där det anges att uppehållstillstånd, med vissa undantag, ska ges till ett utländskt barn som är ogift och har en förälder som är bosatt i Sverige. När det gäller barn kan ett permanent uppehållstillstånd beviljas redan vid det första beslutstillfället.

Makar och barn har alltså en lagstadgad rätt till uppehållstillstånd, under

förutsättning att inget av undantagen är tillämpliga. För andra personer som har en eller båda sina föräldrar i Sverige – barn som fyllt 18 år och som därmed är vuxna i utlänningslagens mening – är situationen dock annorlunda. I deras fall saknas det en lagstadgad rätt till uppehållstillstånd och en ansökan om sådant tillstånd prövas i första hand enligt 5 kap. 3 a § första stycket 2 utlänningslagen. Enligt den bestämmelsen får uppehållstillstånd ges till en utlänning som är nära anhörig till någon som är bosatt i Sverige, om han eller hon har ingått i samma hushåll som den personen och det finns ett särskilt beroendeförhållande mellan släktingarna som fanns redan i hemlandet. Av förarbetena (prop. 1996/97:25 s. 113 och prop. 2004/05:170 s. 181) framgår bl.a. följande. Gemensamt för de släktingar som kan komma i fråga för uppehållstillstånd på grund av tidigare hushållsgemenskap måste vara att det också finns någon form av beroendeförhållande, som gör det svårt för släktingarna att leva åtskilda. Kravet på ett särskilt beroendeförhållande kan vara uppfyllt om släktingarna levt i samma hushåll omedelbart före anknypningspersonens avresa till Sverige och ansökan om familjeåterförening ges in relativt snart efter det att denne bosatt sig här. Även andra faktorer såsom släktskapet, sökandens civilstånd och sökandens ålder kan vägas in i bedömningen av om ett särskilt beroendeförhållande finns. Hushållsgemenskapen och beroendeförhållandet ska ha förelegat redan i hemlandet. Tidpunkten för anknypningspersonens bosättning i Sverige avser det tillfälle när han eller hon fick permanent uppehållstillstånd (se MIG 2009:29).

Det är emellertid inte bara migrationsrättsliga bestämmelser – som tidigare framgått delvis baserade på unionsrättsliga regler – som är av betydelse i målet. En annan del av det svenska rättssystemet är också relevant. Trots att Europakonventionen inte innehåller någon artikel som under vissa förutsättningar förpliktar en konventionsstat att medge utlänningar inresa eller vistelse på dess territorium kan statens beslut ibland innebära att en familj splittras eller hindras från att leva tillsammans. Frågor som rör familjeåterförening kan – när de betraktas ur anknypningspersonens perspektiv – följaktligen komma att omfattas av tillämpningsområdet för artikel 8 i Europakonventionen. Enligt den artikeln har var och en rätt till respekt för bl.a. sitt familjeliv (8.1). En offentlig myndighet får inte inskränka åtnjutande av denna rättighet annat än med stöd av lag och om det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt med hänsyn till statens säkerhet, den allmänna säkerheten, landets ekonomiska välbefinnande eller till förebyggande av oordning eller brott eller till skydd för hälsa eller moral eller för andra personers fri- och rättigheter (8.2). Att inskränkningen i rättigheten måste vara "nödvändig i ett demokratiskt samhälle" innebär att det ska göras en avvägning mellan individens rätt till respekt för sitt familjeliv och det motstående allmänna intresset av att upprätthålla en reglerad invandring. Det senare får anses omfattat av flera legitima ändamål; "med hänsyn till den allmänna säkerheten", "med hänsyn till landets ekonomiska välbefinnande" och av "till förebyggande av oordning". För att en konventionskränkning inte ska uppstå i det här sammanhanget måste avvägningen utfalla till förmån för det allmänna intresset, dvs. den inskränkning i en anknypningspersons rättighet som uppstår om de anhöriga vägras uppehållstillstånd, och därför inte kan bosätta sig här, måste stå i rimlig proportion till intresset av att upprätthålla en reglerad invandring.

2.2. Europadomstolens praxis

Europadomstolen har i flera avgöranden uttalat sig om tillämpningen och tolkningen av artikel 8 i Europakonventionen när det gäller frågor som rör rätten till respekt för familjeliv och familjeåterförening. Utgångspunkten är emellertid fortfarande att det är konventionsstaterna själva som förfogar över vilka utlänningar som ska ges tillstånd till inresa i och vistelse inom deras territorier, se bl.a. Vilvarajah m.fl. mot Storbritannien (dom den 30 oktober 1991, appl. no. 13163/87 m.fl., p. 102) och Berisha mot Schweiz (dom den 30 juli 2013, appl. no. 948/12, p. 49).

Från att ha haft en mestadels restriktiv praxis när det gäller återförening med barn i det land dit en förälder invandrat för att arbeta (se t.ex. Gül mot Schweiz, dom den 19 februari 1996 [appl. no. 23218/94] och Ahmut mot Nederländerna, dom den 28 november 1996 [appl. no. 21702/93]) har Europadomstolen, som klagandena i det nu aktuella målet påpekat, dock intagit en annan ståndpunkt i några avgöranden från den 10 juli 2014. I två av målen, Mugenzi mot Frankrike (appl. no. 52701/09) och Tanda-Muzinga mot Frankrike (appl. no. 2260/10), var anknytningspersonen skyddsbehövande (flykting). I båda fallen avsåg klagomålen franska myndigheters handläggning av ansökningar om familjeåterförening mellan en förälder i Frankrike och barn som befann sig utanför det landets gränser. Målen rörde bl.a. de svårigheter personer har, som kommer från länder med en dåligt utvecklad myndighetsstruktur, när det gäller att styrka de åberopade familjeförhållandena med godtagbara dokument. Europadomstolen uttalade bl.a. att när det gäller familjeåterförening bör flyktingar i jämförelse med andra utlänningar få lättnader i processen och erinrade om att familjeåterförening är väsentlig när det gäller att göra det möjligt för personer som flytt förföljelse att komma tillbaka till ett normalt liv. De franska myndigheterna hade inte beaktat klagandenas särskilda omständigheter och inte visat tillräcklig flexibilitet, snabbhet och effektivitet under handläggningen av deras ärenden. En rimlig balans hade inte uppnåtts mellan klagandenas intressen å ena sidan och statens intresse av reglerad invandring å den andra, vilket innebar att artikel 8 i Europakonventionen hade kränkts.

Att föräldrar och deras barn under 18 år innefattas i begreppet familj och därmed åtnjuter skydd för sitt familjeliv i enlighet med artikel 8 i Europakonventionen är i princip givet. Europadomstolen har i vissa situationer ansett att familjeliv också förelegat beträffande unga vuxna och deras föräldrar, se t.ex. A.A. mot Storbritannien (dom den 20 september 2011, appl. no. 8000/08, p. 46-49) och Nacic m.fl. mot Sverige (dom den 15 maj 2012, appl. no. 16567/10, p. 76) samt de andra avgöranden som dessa hänvisar till. Två olika faktorer förefaller vara avgörande för att ett vuxet barn i dessa sammanhang fortfarande ska anses hänga ihop med sin ursprungliga kärnfamilj och få del av det konventionsskydd som artikel 8 innefattar. En av förutsättningarna är att det vuxna barnet inte i sin tur har bildat en egen familj genom att gifta sig, bli sambo eller få barn. Den andra förutsättningen är att det finns ett särskilt beroendeförhållande mellan det vuxna barnet och föräldern, t.ex. genom att det vuxna barnet är beroende av föräldern för sin försörjning.

2.3. Migrationsöverdomstolens praxis

2.3.1. Bevislättnad vad avser en sökandes identitet

När det gäller den sökandes identitet har Migrationsöverdomstolen i flera avgöranden konstaterat att den som ansöker om uppehållstillstånd på grund av anknytning måste klarlägga sin identitet (se t.ex. MIG 2011:11). Detta gäller oavsett om det finns förutsättningar att bevilja ett permanent uppehållstillstånd eller enbart ett tidsbegränsat sådant. Begreppet "klarlägga" är uttryck för ett högt beviskrav, nämligen att identiteten ska vara styrkt (se MIG 2016:6).

På grund av förhållandena i den sökandes hemland kan det ibland vara svårt eller omöjligt att skaffa fram dokument som klarlägger hans eller hennes identitet. I tre avgöranden har Migrationsöverdomstolen särskilt behandlat frågan om bevislättnad avseende en persons identitet i denna situation (MIG 2012:1, MIG 2014:16 och MIG 2016:6). Den bevislättningsregel som utvecklats genom Migrationsöverdomstolens praxis innebär att identiteten hos en sökande förälder från ett land med ingen eller dåligt fungerande myndighetsstruktur i vissa fall endast behöver göras sannolik. Bevislättningsregelns tillämpning förutsätter att det finns en DNA-analys som styrker personens föräldraskap till ett barn som sökanden uppger ha gemensamt med anknytningspersonen, att anknytningspersonen är barnets andra förälder och att föräldrarna levt i

hushållsgemenskap innan anknytningspersonen kom till Sverige.

Det följer vidare av MIG 2012:1 att det i det här sammanhanget – frågan om bevislättning avseende en sökande förälders identitet – måste göras en proportionalitetsbedömning när det gäller å ena sidan den enskildes intresse av återförening med sin familj och å andra sidan de samhällsliga intressen som kräver ett klarläggande av den sökande föräldrarnas identitet, bl.a. säkerhet och reglerad invandring (MIG 2016:6).

Motsvarande gäller om det är ett barn från ett sådant land som är sökande, dvs. det räcker att barnet gör sin identitet sannolik om en DNA-analys styrker att anknytningspersonen är dess förälder samt att denna och barnets andra förälder levt i hushållsgemenskap innan anknytningsföräldern kom till Sverige. Även för sökande barn gäller, på motsvarande sätt som för vuxna sökande, att intresset av återförening ska vägas mot de samhällsliga intressen som kräver att barnets identitet klarläggs.

I MIG 2012:1 var föräldraskapet konstaterat genom bl.a. DNA-analys och uppgifterna i övrigt var samstämmiga och framstod som tillförlitliga. Migrationsöverdomstolen ansåg därför att det var tillräckligt att barnets och moderns uppgivna identiteter framstod som sannolika.

I MIG 2014:16 hade en man ansökt om bl.a. uppehållstillstånd på grund av anknytning till hustru och barn. Det hade vidare genomförts en DNA-analys som visade att han var far till barnen. Migrationsverket och migrationsdomstolen hade kommit fram till att mannen inte kunde komma i åtnjutande av bevislättningsregeln. Enligt Migrationsöverdomstolen hade Migrationsverket och migrationsdomstolen emellertid inte haft fog för att neka mannen bevislättning enbart på den grunden att han inte hade levt i hushållsgemenskap i hemlandet med såväl sin hustru som sina barn. Efter en proportionalitetsavvägning drog Migrationsöverdomstolen slutsatsen att intresset av familjeåterförening vägde tyngre än de samhällsliga intressen som krävde ett klarläggande av mannens identitet, bl.a. säkerhet och reglerad invandring. Det ansågs därmed tillräckligt att mannen gjorde sin identitet sannolik.

I MIG 2016:6 var sökanden en kvinna som sökte uppehållstillstånd på grund av anknytning till sin make. Han var svensk medborgare sedan 2009. De hade träffats utomlands i hennes vistelseland 2011 och också gift sig det året. Anknytningspersonen hade därefter besökt sökanden vid några tillfällen och 2012 föddes deras dotter. Migrationsöverdomstolen konstaterade att makarna inte hade levt tillsammans i hushållsgemenskap innan maken kom till Sverige. Sökanden uppfyllde inte det krav som ställts upp i praxis och proportionalitetsavvägningen utföll inte heller till hennes fördel, varför hon inte kunde komma i åtnjutande av bevislättning när det gällde identiteten.

2.3.2. Hushållsgemenskap och särskilt beroendeförhållande

Av Migrationsöverdomstolens praxis framgår att för att ett särskilt beroendeförhållande enligt 5 kap. 3 a § första stycket 2 utlänningslagen ska anses föreligga krävs det att det, utöver det naturliga band som finns mellan nära anhöriga, även finns ytterligare faktorer som gör att dessa inte kan leva skilda från varandra.

I MIG 2009:29 rörde det sig om en tjugoårig irakisk kvinna som levt i samma hushållsgemenskap som sin far omedelbart före dennes avresa till Sverige. Hon hade, sedan hennes mor och syster också rest till Sverige, levt på egen hand i Syrien. I Irak hade hon kvar några släktingar. Hon förutsattes kunna leva ett eget liv oberoende av sin far. Ett sådant särskilt beroendeförhållande som krävdes för att uppehållstillstånd skulle kunna beviljas ansågs inte finnas.

I MIG 2015:21 handlade det om en tjugoårig man som levt hela sitt liv i hemlandet Afghanistan och ansökt om uppehållstillstånd på grund av anknytning till sin mor, som hade beviljats permanent uppehållstillstånd i

Sverige som flykting. Enligt Migrationsöverdomstolen fick mannen förutsättas kunna leva ett eget liv oberoende av föräldrar och syskon och den framtida kontakten mellan vuxna familjemedlemmar kunde upprätthållas på annat sätt än genom fortsatt hushållsgemenskap. Det förelåg därmed inte ett sådant särskilt beroendeförhållande mellan mor och son som krävdes för att uppehållstillstånd skulle kunna beviljas. Enligt Migrationsöverdomstolen fanns det inte heller andra skäl för uppehållstillstånd och det ansågs inte strida mot artikel 8 i Europakonventionen att avslå mannens ansökan.

3. Migrationsöverdomstolens bedömning

3.1. Utgångspunkter

Migrationsöverdomstolen konstaterar inledningsvis att det framgår av utredningen att ett personbevis från april 2010 avseende QAI innehåller uppgiften att denne sedan 1988 är gift med HAS. QAI har därefter justerat uppgiften till att avse 1993. Migrationsverket har hur som helst inte ifrågasatt att det skulle handla om ett civilrättsligt giltigt äktenskap. En av utgångspunkterna för Migrationsöverdomstolens prövning är därför att HAS och hennes anknytningsperson QAI är makar. Sedan släktskapet mellan de två makarna och barnen klarlagts genom DNA-analyser är det vidare ostridigt att QAI och HAS är föräldrar till de nu medsökande barnen. Att de vuxna i familjen levt i hushållsgemenskap innan QAI kom till Sverige är inte tvistigt. Det är inte heller ifrågasatt att makarna sammanbott utomlands under en längre tid. Att deras förhållande är väl etablerat framgår även av att de har sju gemensamma barn.

De ovan nämnda omständigheterna utgör alltså utgångspunkter för Migrationsöverdomstolens fortsatta prövning. För att ett uppehållstillstånd överhuvudtaget ska kunna beviljas krävs det emellertid att utlänningens identitet är klarlagd (se avsnitt 2.3.1. ovan). I det följande prövar Migrationsöverdomstolen, i den ordning de tillämpliga bestämmelserna förekommer i utlänningslagen, om det finns förutsättningar att bevilja klagandena uppehållstillstånd i Sverige.

3.2. HAS

HAS är gift med anknytningspersonen QAI och är därför i och för sig berättigad till uppehållstillstånd, dock under förutsättning att hon kan styrka sin identitet. Några skriftliga dokument som kunnat klarlägga identiteten har hon inte presenterat. HAS kommer emellertid från Somalia, ett land där förhållandena under mer än två decennier varit av det slaget att medborgarna inte kunnat få identitetshandlingar utfärdade som varit godtagbara för andra länders migrationsmyndigheter. Hon och QAI har levt i hushållsgemenskap innan han gav sig av från hemlandet. De är båda föräldrar till de medsökande barnen. Sammantaget talar de nu nämnda omständigheterna för att HAS skulle kunna komma i åtnjutande av bevislättning vad avser identiteten, dvs. att det skulle räcka med att hon gjorde sin identitet sannolik.

När det gäller att bedöma om bevislättning ska ges avseende en persons identitet är det också betydelsefullt i vilken utsträckning den sökande och anknytningspersonen lämnat genomgående samstämmiga uppgifter eller inte. QAI har alltsedan han sökte asyl i april 2008 angett de nu medsökande barnen som sina barn. Uppgifterna bekräftades när HAS och barnen ansökte om uppehållstillstånd och de har upprepats under samtliga utredningar. Migrationsverket och migrationsdomstolen har i huvudsak pekat på två oförenligheter. I det ena fallet rör det sig om uppgifter som har att göra med om HAS, QAI och deras barn bott för sig själva i Somalia eller om de bott tillsammans med QAI:s ursprungsfamilj. I fråga om dessa uppgifter delar Migrationsöverdomstolens de klagandes uppfattning, nämligen att uppgifterna inte har någon direkt bäring på frågan om deras identiteter eller utgången i målet. Enligt Migrationsöverdomstolens mening går det i detta sammanhang att bortse från denna oförenlighet.

Det andra fallet av oförenlighet, som gäller förhållandet att också andra barn än HAS:s och QAI:s biologiska barn omfattats av tidigare ansökningar, är betydligt allvarigare. Men även om det inte går att bortse från vad som har inträffat under tidigare processer när det gäller att bedöma tillförlitligheten i de lämnade uppgifterna, noterar Migrationsöverdomstolen att HAS:s samtliga medsökande i den ansökan som gjordes i maj 2013 är hennes och QAI:s gemensamma barn.

Mot denna bakgrund drar Migrationsöverdomstolen slutsatsen att QAI:s intresse av att kunna bo tillsammans med sin hustru i Sverige väger tyngre än samhällets intresse av att kunna kontrollera utlänningars inresa och vistelse i landet. Det förhållandet att QAI beviljats tillstånd att bo här i egenskap av skyddsbehövande har vid denna bedömning tillmätts stor vikt.

Sammanfattningsvis konstaterar Migrationsöverdomstolen att det är tillräckligt att HAS kan göra sin identitet sannolik. Genom den utredning som förekommit i målet får hon också anses ha gjort identiteten sannolik. Det har inte kommit fram något skäl som talar mot att HAS beviljas uppehållstillstånd. Hon ska därför beviljas uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 3 § första stycket 1 utlänningslagen. Tillståndet ska vara permanent.

3.3. YQA, NQA, HQA, SQA, MQA och KQA

YQA, NQA, HQA, SQA, MQA och KQA är barn till HAS och QAI samt, enligt vad utredningen utvisar, ogifta och under 18 år. De har som grund för uppehållstillstånd åberopat anknytning till sin far. I likhet med sin mor är de i och för sig berättigade till uppehållstillstånd, dock under förutsättning att de kan styrka sina identiteter. Inte heller de har kunnat klarlägga sina identiteter. Deras mor har fått bevislättnad avseende sin identitet och för de nu aktuella barnens del gäller samma förhållanden som de som resulterade i att hon gavs bevislättnad. Till detta ska också läggas att inte bara deras far utan nu även deras mor beviljats permanent uppehållstillstånd i Sverige. Även när det gäller barnen utfaller proportionalitetsavvägningen därför till de enskildas fördel, dvs. QAI:s och nu också HAS:s intresse av att kunna leva tillsammans med barnen väger tyngre än det samhälleliga intresset av en reglerad invandring.

Migrationsöverdomstolen konstaterar, mot ovanstående bakgrund, att det är tillräckligt att de nu aktuella barnen kan göra sina identiteter sannolika och att de också får anses ha gjort det. Det har inte kommit fram något skäl som talar mot att de beviljas uppehållstillstånd. YQA, NQA, HQA, SQA, MQA och KQA ska därför beviljas permanenta uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 3 § första stycket 2 a utlänningslagen.

3.4. UQA

UQA är dotter till HAS och QAI och 20 år gammal. I likhet med sina syskon har hon grundat sin ansökan om uppehållstillstånd på anknytningen till fadern. Till skillnad från sin mor och sina syskon har hon dock ingen lagstadgad rätt till uppehållstillstånd men kan beviljas ett sådant tillstånd om hon ingått i samma hushåll som sin far och det finns ett särskilt beroendeförhållande mellan dem (se vidare avsnitt 2.1. ovan).

Även för UQA:s del gäller att hon också måste klarlägga sin identitet för att ett uppehållstillstånd alls ska kunna beviljas. Hennes mor och syskon har getts bevislättnad avseende identiteten. För UQA gäller i detta avseende samma förhållanden som de som resulterade i att hennes anhöriga gavs bevislättnad. Till detta ska också läggas att inte bara hennes far utan nu också hennes mor och syskon beviljats permanent uppehållstillstånd i Sverige. Även för hennes del utfaller proportionalitetsavvägningen därför till de enskildas fördel, dvs. familjens intresse av att kunna leva tillsammans väger tyngre än samhällets intresse av att upprätthålla den reglerade invandringen. Inte heller hon behöver därför styrka sin identitet, vilket hon inte gjort, utan det är tillräckligt att hon gör den sannolik. På samma sätt som hennes syskon ansetts ha gjort sina identiteter sannolika får även UQA anses ha gjort sin identitet sannolik. Nästa

fråga som Migrationsöverdomstolen ska besvara är om hon uppfyller kraven vad avser hushållsgemenskap och ett särskilt beroendeförhållande.

I målet är det ostridigt att UQA:s föräldrar levt i hushållsgemenskap innan hennes far gav sig av från hemlandet (se avsnitt 3.1. ovan). Det har heller inte kommit fram något annat än att familjens sex äldsta barn, inklusive UQA, då ingick i hushållet och att hushållsgemenskapen upphörde som en följd av att fadern lämnade hemmet och hemlandet. Hon samt hennes mor och syskon ansökte om familjeåterförening första gången relativt snart (april 2010) efter det att fadern bosatt sig i Sverige (september 2009).

UQA är en ung vuxen kvinna, som levt större delen av sitt liv i Somalia och vuxit upp i det landets kulturella och språkliga miljö. Hon har under hela sitt liv levt i familjegemenskap med sin mor och sina syskon och, fram till faderns avresa från hemlandet, även med honom. UQA vistas sedan 2009 i Etiopien tillsammans med sin mor och sina syskon. Det är oklart om hon har något uppehållstillstånd där och om hon gått i skola. I de ansökningar som familjen gjort under åren har uppgetts att barnen inte går i skola och QAI har uppgett att han bidrar kontinuerligt till UQA:s samt hennes mors och syskons försörjning genom att skicka dem pengar. Det har vidare inte kommit fram något i målet som tyder på att UQA har påbörjat någon form av eget familjeliv i Etiopien och det finns inte heller något som talar för att hon har andra nära släktingar där. Genom denna dom beviljas hennes mor och syskon uppehållstillstånd på grund av anknytning till hennes far, vilket innebär att UQA sannolikt blir ensam kvar i Etiopien vid ett avslag på hennes ansökan om uppehållstillstånd.

Omständigheterna i UQA:s fall skiljer sig i flera avseenden från omständigheterna i MIG 2015:21 där Migrationsöverdomstolen inte ansåg att det fanns ett sådant särskilt beroendeförhållande mellan en ung vuxen man och hans mor, som var flykting i Sverige, att han kunde beviljas uppehållstillstånd på grund av sin anknytning till henne. Han befann sig i sitt eget hemland där han levt hela sitt liv medan UQA tillsammans med sin mor och sina syskon har levt i landsflykt i Etiopien sedan 2009. I MIG 2015:21 fanns vidare en av mannens föräldrar kvar i hemlandet. Enligt vad som kommit fram har UQA inte påbörjat något eget familjeliv och kommer inte att ha kvar några nära släktingar i Etiopien. Det rör sig i det här målet alltså om en ung kvinna som hela sitt liv levt i familjegemenskap och som skulle lämnas kvar utanför sitt hemland utan nätverk och beskydd om hennes ansökan om uppehållstillstånd avslogs. Med beaktande av dessa förhållanden får UQA fortfarande anses utgöra en del av sina föräldrars familj, varför artikel 8 i Europakonventionen ska beaktas.

Frågan är då om det kan anses proportionerligt att inskränka UQA:s anhörigas rätt till respekt för familjeliv genom att vägra henne uppehållstillstånd. Även i den här bedömningen ska familjens intresse av att leva tillsammans i familjegemenskap vägas mot statens intresse av en reglerad invandring. UQA:s far har beviljats uppehållstillstånd i Sverige som skyddsbehövande. Det finns därför ingen möjlighet för familjen att utöva familjeliv i hemlandet Somalia. För att utövandet av deras familjeliv ska kunna ske i Etiopien där UQA vistas i dag krävs att familjemedlemmarna har laglig rätt att vistas där. Det finns inget i utredningen som visar att familjen har laglig rätt att vistas i Etiopien eller i något annat land. Mot denna bakgrund får det anses vara närmast omöjligt att upprätthålla en familjerelation med UQA, för såvitt inte hon också beviljas uppehållstillstånd i Sverige.

Sammanfattningsvis; med hänsyn till att UQA sannolikt kommer bli ensam kvar i Etiopien och till vad som kommit fram om hennes försörjningsmöjligheter samt med beaktande av artikel 8 i Europakonventionen menar Migrationsöverdomstolen att det får anses föreligga ett sådant särskilt beroendeförhållande som krävs för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas med stöd av 5 kap. 3 a § första stycket 2 utlänningslagen. Något skäl mot att bevilja henne tillstånd har inte kommit fram. UQA ska därför, i likhet med sin

mor och sina syskon, beviljas permanent uppehållstillstånd.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen upphäver migrationsdomstolens dom och Migrationsverkets beslut den 17 mars 2014 samt beviljar klagandena permanenta uppehållstillstånd. Det kommer an på Migrationsverket att vidta de åtgärder som denna dom föranleder.

Sökord:

Litteratur: Rådets direktiv 2003/86/EG av den 22 september 2003 om rätt till familjeåterförening (familjeåterföreningsdirektivet); Prop. 1996/97:25 s. 113; Prop. 2004/05:170 s. 181; Prop. 2005/06:72 s. 68
